च लोहितिमापेति तावत्सायं च हूयतऽइत्यादि (कर्मप्रदीप° १.१.३) ॥ ॥ अथ काम्या अग्न्यवस्था अभिधीयन्ते · यो राजा प्रजाभ्यो बलात्कारेण प्रजा हत्वेवान्नादिकं ग्रहीतुमिच्छति तस्य प्रथमत एव समिद्धे धूममिश्रेऽग्नौ होमः · यो राजा प्रजा बलेन गृहीत्वोपरुध्यैव ताभ्योऽन्नं ग्रहीतुमिच्छति तस्यातिबहुलज्वालायुक्ते प्रदीप्ततरेऽग्नौ होमः · सर्वेषां ब्राह्मणादीनां श्रीकामाणां यशस्कामानां वा प्रदीप्ततमेऽग्नौ होमः · यो मित्रभावेन प्रजाभ्योऽन्नादिकं ग्रहीतुमिच्छति तस्य ज्वालापसरणे जायमाने होमः · यो ब्रह्मवर्चसकामस्तस्य चाकश्यमानेषु देदीप्यमानेष्वङ्गारेषु होमः · निष्कामस्य तु समिद्धतमऽएव होमः यत्रोऽएव समिद्धतमं मन्येत तदाहुतीर्जुहुयादिति श्रुतेः (१.५.३.७) ॥ ॥ अथ काम्यानि होमद्रव्याण्युच्यन्ते · स्वर्गकामः पशुकामो वा पयसाग्निहोत्रं जुहोति · ग्रामकामो यवाग्वा · बलकामस्तण्डुलैः व्रीहिश्यामाकनीवारा यवगोधूमशालयः एतेषां तण्डुला होम्या यावनालाः प्रियङ्गवः · इन्द्रियकामो दध्ना तस्य दध्नोऽधिश्रयणाभावः तण्डुलानां च · यवाग्वां घृते चोदकासेकपुनरवज्योतनवर्जितं सर्वं भवति · तेजस्कामो घृतेन जुहोति ॥ ॥ एतेषां प्रागुक्तानां कालानामग्न्यवस्थानां होमद्रव्याणां च मध्ये एकैकेन कालादिनाङ्गेन संवत्सरं निरन्तरं होमे कृते उक्तफलसिद्धिः सायम्प्रातर्होममात्रेण वा · तत्राग्न्यवस्थानां संवत्सरनियमो नान्येषाम् । अग्निहोत्रहोमे सर्वास्विष्टिषु च गार्हपत्यागारस्य दक्षिणद्वारेण प्रवेशनं कर्तव्यम् · अयं प्रवेशने सदा नियमः ॥ ॥ सर्वदा यजमानः स्वयमग्निहोत्रं जुहुयात् अध्वर्युणा वा होमयेत् · तत्र स्वयंहोमपक्षे उन्नयने उद्धरणे च प्रैषाभावः अन्यत्समानम् । अमावास्यायां पौर्णमास्यां च नियमेन स्वयं होमः कर्तव्यः । तदुक्तम् संध्याकर्मावसाने तु स्वयं होमं समाचरेत् स्वयंहोमे फलं यत्स्यान्न तदन्येन जायते · किं तर्ह्यन्येन हुते फलमित्यपेक्षिते स एवाह होमे यत्फलमुद्दिष्टं जुह्वतः स्वयमेव तु हूयमाने तदन्येन फलमर्थं प्रपद्यतऽइति । तथा[1] ऋत्विक्पुत्रो गुरुर्भ्राता भागिनेयोऽथ विट्पतिः

---

१) From Daxa, according to Mahâd. at ४. १५. ३५.: — quoted also in २, with the additional remark: भागिनेयः सुतापतिरिति वा पाठः, see pag. ४२३,३